

Таким чином, аналіз показників платоспроможності спілки довів, що у структурі сукупного капіталу питома вага запозичених коштів невисока та їх вартість є незначною хоча перевищує рівень рентабельності власного капіталу. В цілому для Миколаївської облспоживспілки проблема оптимізації структури капіталу є актуальною на сучасному етапі його розвитку.

Отже, проведені дослідження виявили, що Миколаївська облспоживспілка має тяжку структуру балансу, яка уповільнює оборотність капіталу. Але, водночас, в межах свого ресурсного потенціалу веде ефективну управлінську політику. Можна стверджувати, що основним джерелом фінансування оборотних коштів на даному етапі повинні бути прибуток спілки, орендні надходження, кошти від реалізації необоротних активів та частково амортизація. Ефективне управління майном та його максимальна віддача дасть змогу спілці залучати кредити банків для фінансування діяльності; зараз це не доцільно, так як ціна позикового капіталу вища від рентабельності сукупного капіталу. Такі заходи забезпечать комплексність та системність процесу оптимізації структури майна та капіталу.

Список використаних джерел

1. Подольська, В.О. Фінансовий аналіз [Текст] : навч. посібн. / В.О.Подольська, О.В.Яріш. – К. : Центр навч. літ-ри, 2010. – 488 с.
2. Серединська, В.М., Економічний аналіз [Текст] : навч. посібн. / В.М.Серединська, О.М.Загородна, Р.В.Федорович. – Тернопіль : Астон, 2010. – 246 с.
3. Цал-Цалко, Ю.С. Фінансовий аналіз [Текст] : підручник / Ю.С. Цал-Цалко. – К. : Центр учб. літ-ри. – 2008. – 566 с.

УДК 519.237.8:338.432:664(477.44)

Красняк Олена
к.е.н., доцент
Іщенко Тимур
аспірант
Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця

КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ В БУРЯКОЦУКРОВОМУ ПІДКОМПЛЕКСІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація

В статті досліджено характер інтеграційних зв'язків в бурякоцукровому підкомплексі Вінницької області. Із застосуванням кластерного аналізу сформовані однотипові групи показників діяльності за територіальною ознакою, що дають можливість виділити найкращі, найгірші та середні результати діяльності цих об'єктів на рівні регіону.

Ключові слова: бурякоцукровий підкомплекс, інтеграційні зв'язки, кластерний аналіз, економічний механізм.

Потенційні можливості України у виробництві цукросировини і цукру значно вищі, адже останні десять років галузь втратила позиції світового лідера і опинилася в глибокій економічній кризі. Тому враховуючи минулий досвід та зростаючий попит внутрішнього і зовнішнього ринків цукру, бурякоцукровий комплекс України та зокрема Вінницької області при відповідній реструктуризації і перебудові може стати однією з найважливіших стратегічних галузей ринкової економіки і вагомим джерелом надходження коштів до Державного та місцевого бюджетів. Для цього є всі підстави – сприятливі природно-кліматичні умови, розвинена мережа доріг, потужна виробничо-технічна база, наявність промислових підприємств, що забезпечують бурякоцукровий комплекс сільськогосподарською технікою, мінеральними добривами, технологічним обладнанням для цукрових заводів, навантажувально-розвантажувальними механізмами, таро-пакувальними і будівельними матеріалами, кваліфіковані кадри буряководів і працівників цукрової промисловості, потужний науковий потенціал.

Сучасний розвиток бурякоцукрового підкомплексу характеризується складністю утворених інтеграційних зв'язків, що охоплюють сфери взаємодії виробників кінцевого продукту та виробників сировини [1].

Ефективність функціонування даної системи визначається багатьма факторами, що поєднують в собі технологічні особливості виробництва та фінансування. Слід зазначити, що за останні роки спостерігається значне зниження прибутків цукрових заводів на фоні загального скорочення їх виробничих потужностей та зниження якості цукристості сировини, що надходить від сільськогосподарських товаровиробників на приймальні пункти.

Отже, сприяння інтеграції відокремлених підприємств бурякоцукрового підкомплексу України в більш крупні цукрові компанії, які забезпечать значно вищу ефективність виробництва і прискорять вихід галузі з кризи, створення вертикально інтегрованої структури області по виробництву і реалізації цукру (виробництво цукру – оптова торгівля – роздрібна торгівля).

Інтеграційні зв'язки у бурякоцукровому підкомплексі Вінницької області характеризуються низьким рівнем взаємодії між усіма його учасниками. Переважно, на ринку виробництва цукру взаємодіють суб'єкти різних форм власності, діяльність яких охоплює всі процедури пов'язані з виробництвом (закупівлею) сировини (цукрових буряків або цукрової тростини), виробництвом цукру та його реалізацію оптом та в роздріб [2].

Одним із методів оцінки комплексних взаємовідносин господарської діяльності різних суб'єктів підприємницької діяльності є методика кластеризації груп по конкретних показниках господарської діяльності. Застосування кластерного аналізу дозволить нам прослідкувати за характером взаємозв'язків між учасниками бурякоцукрового підкомплексу.

Аналіз буде проведений у наступній послідовності: за рівнем розвитку галузі виробництва цукрових буряків, що дозволить визначити пріоритетні зони для вирощування сировини цукрових заводів; за рівнем розвитку цукрової промисловості з метою отримання класифікаційних груп для подальшого розвитку та необхідних капіталовкладень; проведення комплексної оцінки сільськогосподарського виробництва та цукрової галузі з метою виявлення

найбільш сталих відносин між виробниками цукру та постачальниками (виробниками) сировини.

Інформаційною базою аналітичної оцінки є середні оцінки результатів діяльності сільськогосподарських підприємств та цукрових заводів Вінницької області. Класифікація проведена за шкалою оцінок по 5 кластерах (рис. 1).

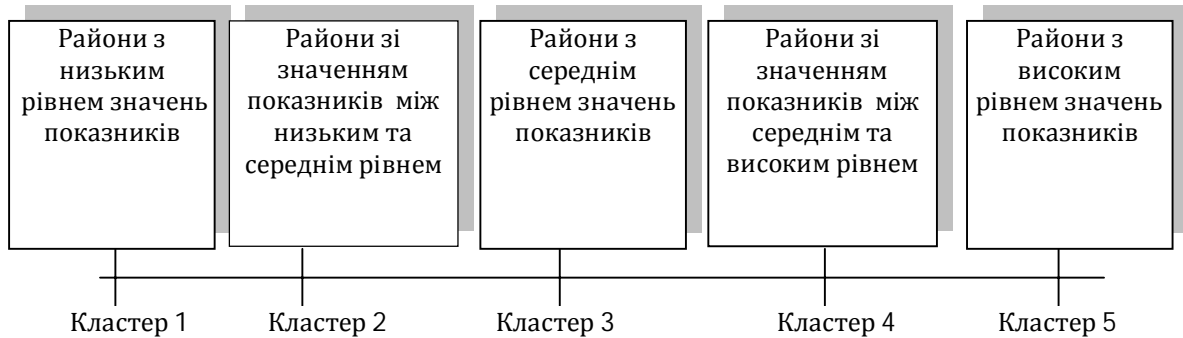

Рис. 1. Шкала кластеризації районів Вінницької області

В групу з високим рівнем значень показників віднесено райони, в яких господарства та цукрові заводи мають найкращі результати за урожайністю, прибутковістю цукрових буряків та обсягами виробництва цукру при високих значеннях інших показників. В групу з низьким рівнем показників віднесені райони, в яких середні значення показників урожайності, прибутковості вирощування цукрових буряків та обсягів виробництва цукру є найменшими і також невисокі значення інших показників.

Інформаційна база для комплексної оцінки функціонування сільськогосподарських товаровиробників включає показники по 27 районах Вінницької області: урожайність цукрових буряків, ц/га; затрати праці на 1 ц цукрових буряків, люд.-год.; повна собівартість 1 ц цукрових буряків, грн.; наявність бурякозбиральних комбайнів, шт.; прибуток (+/-) галузі виробництва цукрових буряків, тис. грн. [3].

За оцінкою структурних зв'язків по Вінницькій області виділено п'ять кластерів за ідентичністю показників. За даними аналізу слід зазначити, що розподіл районів за кластерними групами є несиметричним. Всі кластерні групи характеризуються збитком від виробництва буряків. Найбільший збиток був отриманий по господарюванню в 7 районах 5 кластеру. Найменший збиток був отриманий у господарствах 2 районів 1 кластеру. За показником урожайності цукрових буряків найкращі результати були отримані по районах 4 кластеру. На такому ж рівні знаходиться урожайність цукрових буряків по господарствах районів 1 кластеру. За оцінкою затрат праці найменшими значеннями характеризується 1 кластер, також по цих районах прослідковується достатньо невисока собівартість цукрових буряків. Рівень забезпеченості бурякозбиральними комбайнами по 1; 2 та 5-му кластерах приблизно однаковий. З урахуванням всіх середніх значень показників можна сформулювати висновок про те, що найкращими результатами за 5 показниками виробництва цукрових буряків характеризуються господарства районів 1 кластеру.

Показники діяльності цукровиробництва в Вінницькій області характеризують ефективність розвитку галузі в конкретному районі Вінницької області: обсяг виділеної квоти А, т; обсяг виробленого цукру, т; ціна реалізації однієї тони цукру, грн.; дигестія буряків при прийманні на бурякоприймальний пункт; коефіцієнт виробництва цукру; прибуток, тис. грн.; кількість заводів [3].

Аналіз результатів кластерного аналізу підприємств з виробництва цукру показав, що найкращими результатами виробництва характеризуються господарства Крижопільського району, що відноситься до 1 кластеру. Для цукрових заводів даного кластеру найбільшими є середні значення квоти А по забезпеченню внутрішнього ринку цукру та обсяги виробленого цукру. За отриманими фінансовими результатами цей кластер має найвищий рівень збитковості.

По цукрових заводах 2-го кластеру спостерігаються найкращі середні показники фінансових результатів з середнім прибутком, проте для цих підприємств є характерними достатньо низькі показники квоти А та обсягів виробленого цукру. Низькими значеннями показників виробництва цукру характеризуються райони 5-го кластеру, для якого середнє значення кількості цукрових заводів наближається до нуля (1 цукровий завод на 12 районів).

Комплексний кластерний аналіз включає в себе поєднання показників, які характеризують діяльність виробників цукрових буряків та виробників цукру. Такий аналіз дозволяє врахувати відстані між значеннями всіх показників і сільськогосподарських підприємств, що визначають сировинну базу і цукрових заводів, які є безпосереднім виробником кінцевого продукту – цукру. Результати розподілу районів по кластерах відображено у таблиці 1.

Таблиця 1

**Розподіл районів Вінницької області за ефективністю інтеграції між
товаровиробниками та цукровими заводами**

1 кластер	2 кластер	3 кластер	4 кластер	5 кластер
Козятинський	Погребищенський	Бершадський	Барський	Жмеринський
Крижопільський	Томашпільський	Калинівський	Вінницький	Літинський
		Липовецький	Гайсинський	Могилів - Подільський
		Оратівський	Іллінецький	Муровано-Куриловецький
		Тростянецький	Немирівський	Піщанський
		Тульчинський	Теплицький	Тиврівський
			Хмільницький	Чечельницький
			Чернівецький	Шаргородський
				Ямпільський

Наближеними до високого рівня ефективності інтеграції є райони 2-го кластеру, які характеризуються меншими у порівнянні з 1-им кластером урожайністю цукрових буряків та обсягами виробництва цукру, але разом з тим мають найвищу оцінку прибутку. Низькою ефективністю інтегрованих взаємозв'язків відзначаються підприємства районів, що увійшли у 5-ий та 4-ий кластери.

Таким чином, проведений кластерний аналіз інтеграційних зв'язків за

показниками діяльності сільськогосподарських підприємств і цукрових заводів дозволив сформувати однотипові групи за територіальною ознакою, що дає можливість виділити найкращі, найгірші та середні результати діяльності цих об'єктів на рівні Вінницької області.

Список використаних джерел

1. Яценко, В. М. Формування і розвиток агропромислової інтеграції в Україні [Текст] / В. М. Яценко // Економіка АПК. – 2004. – № 1. – 160 с.
2. Ємельяненко, О. В. Структурні зміни в інтегрованих аграрно-промислових формуваннях [Текст] / О. В. Ємельяненко // Економіка АПК. – 2004. – № 6. – С. 45–48.
3. Ціни, витрати, прибутки агровиробництва та інфраструктура продовольчих ринків [Текст] / За ред. О. М. Шпичака. – К. : ІАЕ УААН, 2000. – 585 с.

УДК 629

Кучерява Ірина

магістрант

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

м. Вінниця

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА І ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація

У статті розглянуто питання аналізу функціональних характеристик і структур бухгалтерських програм, що домінують на сучасному ринку, для забезпечення підвищення ефективності в діяльності підприємства.

Ключові слова: бухгалтерська програма, облік, ефективність, діяльність, конфігурація, звітність.

Повнота, точність та оперативність надання економічної інформації є вирішальними факторами успішного розвитку та діяльності підприємства. Аналіз сучасного програмного забезпечення, при всій різноманітності бухгалтерських програм, наявних сьогодні на ринку, необхідний для того, щоб зробити правильний вибір. Реалізувати таке завдання можна виходячи із конкретних потреб, запитів та можливостей програмного забезпечення. Дуже важливо правильно оцінити завдання та мету автоматизації бухгалтерського обліку.

На сьогодні ринок програмного забезпечення широко представляє безліч бухгалтерських програм, що дозволяють автоматизувати ведення